

פתרון מקוצר לבחינה מ 08/03/13

שאלה 1

- א.** הסכום מתפלג $Bin\left(3, \frac{1}{2}\right)$. ההסתברות שהסכום הוא 1 היא $\binom{3}{1} 0.5 \cdot 0.5^2$.
- ב.** למדנו שבהטלות ב"ת שלפחות אחת מהן היא הוגנת, הסכום הוא זוגי בסכוי 0.5. כאן כל ההטלות הן הוגנות, ולכן הסכוי הוא 0.5.
 בדרך אחרת, הסכוי הוא $0.5^5 + \binom{5}{2} 0.5^2 0.5^3 + \binom{5}{4} 0.5^4 0.5$
- ג.** זהו הסכוי ש $(X_5 = 1)$ ו $(X_1 = X_2 = X_3 = X_4 = 0)$. בגלל אי התלות ההסתברות לכך היא $0.5^4 \cdot 0.5$.
- ד.** $X = X_1 + X_2$ מתפלג $Bin\left(2, \frac{1}{2}\right)$.
- לכן $E^2(X) = \left(2 \cdot \frac{1}{2}\right)^2 = 1$ ו $V(X) = 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} = 0.5$
- מתקים $V(X) = E(X^2) - E^2(X)$ ולכן כאן $E(X^2) = V(X) + E^2(X) = 0.5 + 1 = 1.5$
 או בדרך שניה
- $E((X_1 + X_2)^2) = E(X_1^2) + E(X_2^2) + 2E(X_1 X_2) = 2E(X_1^2) + 2E(X_1)E(X_2) =$
 $= 2 \cdot 0.5 \cdot 1^2 + 2 \cdot 0.5 \cdot 0.5$
- * בגלל ש X_1 ו X_2 ב"ת אז $E(X_1 X_2) = E(X_1)E(X_2)$
 או בדרך שלישית
- $E((X_1 + X_2)^2) = 0.5 \cdot 0.5 \cdot 0^2 + 2 \cdot 0.5 \cdot 0.5 \cdot 1^2 + 0.5 \cdot 0.5 \cdot 2^2$

שאלה 2

- א.** $\frac{365 \cdot 364 \cdot 363}{365^3}$
- ב.** $1 - \left(\frac{364}{365}\right)^3$
 ביום מסוים מימות השנה נולד לפחות אחד מהם בסכוי $1 - \left(\frac{364}{365}\right)^3$.
- זו התוחלת של האינדיקטורים של הימים השונים. לכן תוחלת סכום האינדיקטורים היא $365 \left[1 - \left(\frac{364}{365}\right)^3\right]$
- פתרון נכון אך פחות טוב שלא מתאים למספרים גדולים הוא לפי ההתפלגות:
 X - מספר הימים האלה
- $E(X) = P(X = 1) \cdot 1 + P(X = 2) \cdot 2 + P(X = 3) \cdot 3$

כאשר את $P(X = 3)$ חישבנו בסעיף א', $P(X = 1) = \frac{365}{365^3} = \frac{1}{365^2}$ ו $P(X = 2) = 1 - P(X = 1) - P(X = 3)$.

שאלה 3

א. $\frac{3}{6} \cdot \frac{3}{6} + \frac{3}{6} \cdot \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$ (או שהראשון זוגי והשני אי זוגי או להפך)

ב. X - מספר ההטלות

עבור $k \geq 2$ שלם: $P(X = k) = \left(\frac{3}{6}\right)^{k-1} \frac{3}{6} + \left(\frac{3}{6}\right)^{k-1} \frac{3}{6}$ (האחרון מסוג שונה מקודמיו)

ג. אחרי ההטלה הראשונה, מחכים לתוצאה שונה מהראשונה. התפלגות מספר ההטלות לאחר הראשונה היא $G\left(\frac{3}{6}\right)$ ולכן בעלת תוחלת $2 = \frac{6}{3}$. לכן תוחלת מספר ההטלות כולל הראשונה היא 3.

ד. המתאם גדול מ -1 וקטן מ 1.

כדי שיהיה מתאם -1 או 1, צריך קשר לינארי בין משתנים. אבל, כאן אין קשר לינארי: למשל יתכן שמשתנה אחד יקבל ערך 1 ומשתנה אחר יקבל ערך 1, יתכן שמשתנה אחד יקבל ערך 1 ומשתנה אחר יקבל ערך 2 ויתכן שמשתנה אחד יקבל ערך 7 ומשתנה אחר יקבל ערך 1.

הערה:

המתאם גם אינו שווה לאפס. המתאם הוא שלילי. כל אחד מהמשתנים מקבל ערך של לפחות 1. אם משתנה מקבל ערך של 1 אז האחר יכול לקבל ערך גדול יותר מ 1. אם משתנה מקבל ערך גדול מ 1, אז האחר יכול לקבל רק את הערך 1.

ה. הסכוי הוא $\frac{1}{1+3} = \frac{1}{4}$: לאחר קבלת התוצאה הראשונה, צריך שהראשונה מבין

$1+3=4$ תוצאות מיוחדות תהיה, התוצאה הראשונה.

פתרון בדרך אחרת:

יהי a - הסכוי המבוקש. מתקיים $a = \frac{1}{6} \cdot 1 + \frac{3}{6} \cdot 0 + \frac{2}{6} a$.

הסבר: מתנים במה שקורה בהטלה השניה. בסכוי $\frac{1}{6}$ כבר היא חוזרת על הראשונה,

בסכוי $\frac{3}{6}$ מתקבלת בה תוצאה מהסוג האחר ואז כבר לא נתקל בפעם השניה בתוצאה

הראשונה ובסכוי $\frac{2}{6}$ מתקבלת תוצאה שלא גורמת להכרעה ומשאירה את הסכוי כפי

שהיה.